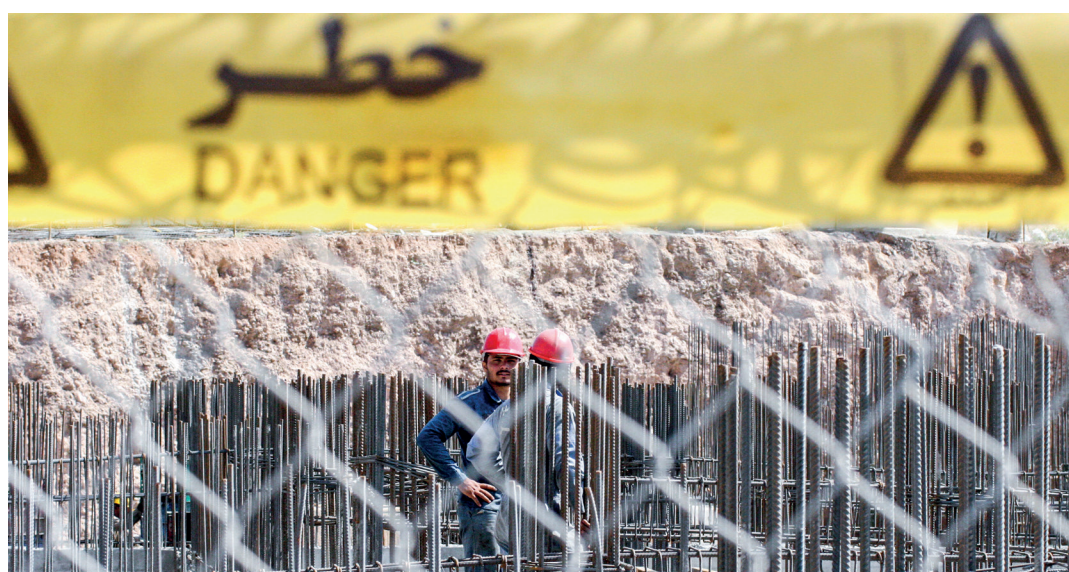

جعفر سمساری، مدیر کل تامین اجتماعی استان آذربایجان شرقی معتقد است

تامین اجتماعی پشتوانه نیروهای مولد استان

مدیر کل تامین اجتماعی استان آذربایجان شرقی با اشاره به اینکه این استان در مجموع استانی صنعتی به شمار می‌رود، تأکید می‌کند تأثیر نوسانات نرخ ارز و تحریم‌ها بر اقتصاد این استان و به تبع آن بر منابع و مصارف تامین اجتماعی استان، بیش از استان‌هایی است که عمده فعالیت اقتصادی آنها از نوع صنفی است. اما این تنها موردی نیست که جعفر سمساری در مورد آن هشدار می‌دهد؛ چراکه او معتقد است اموری مانند قانون بازنشستگی پیش از موعد در مشاغل سخت و زیان آور، برخی سوءاستفاده‌ها از قانون بیمه بیکاری و ماده ۱۴۸ قانون کار که بر اساس آن عده‌ای برای خود سوابق غیر واقعی می‌تراشند، به منابع و مصارف سازمان تامین اجتماعی آسیب می‌زند. او در گفت‌وگو با ویژه‌نامه استانی آئینه‌نو، با اشاره به اینکه برقراری هر مستمری برای سازمان تامین اجتماعی حدود ۸۰۰ میلیون تومان بار مالی دارد، بر ضرورت اصلاح برخی قوانین و مقررات بیمه‌ای تأکید کرد.

■ تامین اجتماعی در استان آذربایجان شرقی، در مجموع چند نفر را تحت پوشش دارد؟ وضعیت منابع و مصارف تامین اجتماعی استان چگونه است؟

تعداد بیمه‌شدگان اجباری تحت پوشش این اداره کل در پایان سال ۹۶ به ۳۸۵ هزار نفر رسید که نسبت به سال قبل از آن ۶ هزار و ۵۰۰ نفر افزایش داشت و جمع کل بیمه‌شدگان اصلی بیمه‌پرداز استان، تنها با ۵۰۰ نفر افزایش نسبت به سال قبل، به رقم ۶۷۸ هزار نفر در سال ۹۶ رسید. کل جمعیت تحت پوشش تامین اجتماعی استان نیز با احتساب بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران اصلی و تبعی در پایان سال ۹۶، ۲ میلیون و ۴۶ هزار نفر بود. در این استان همچنین تعداد کارگاه‌های فعال بیمه‌پرداز در سال ۹۶ با افزایش هزار و ۶۰۰ کارگاه، به بیش از ۴۷ هزار کارگاه رسید. مجموع تعداد مستمری‌بگیران اصلی تحت پوشش تامین اجتماعی استان هم بالغ بر ۱۶۵ هزار نفر است. در خصوص منابع و مصارف تامین اجتماعی استان هم باید یادآوری کنم، با وجود رکود اقتصادی و تأثیرات آن بر اقتصاد استان، خوشبختانه در سال ۹۶ وضعیت وصول حق بیمه در استان نسبتاً خوب بود و نزدیک به ۵ درصد افزایش

حدود هزار میلیارد تومان از ۴ هزار میلیارد تومانی که هر ماه از سوی سازمان تامین اجتماعی به عنوان مستمری پرداخت می‌شود، مربوط به بازنشستگان مشاغل سخت و زیان آور است که این نسبت منطقی نیست و ادامه این روند، هم برای سازمان تامین اجتماعی خطرناک است و هم برای کارفرمایان و کارگران

■ این اختلاف نظر در چه مواردی است؟

مثلاً در مورد اجرای قانون بازنشستگی پیش از موعد در مشاغل سخت و زیان آور، میان تشکلهای کارگری و کارفرمایی و تامین اجتماعی، اختلاف نظر وجود دارد. با توجه به اینکه اجرای این قانون، بار مالی برای کارفرمایان دارد، بیشتر کارفرمایان متمایل هستند این قانون اصلاح شود، ولی نه به نفع یک طرف قضیه. ما هم معتقدیم تنها کسانی که واقعا شغل سخت و زیان آور دارند باید بتوانند از مزایا و تسهیلات قانونی بهره‌مند شوند، در حالی که برخی تشکلهای کارگری نگاهی دیگر در این زمینه دارند. در حال حاضر استفساریه مربوط به قانون بازنشستگی در مشاغل سخت و زیان آور که در سال ۹۲ به تصویب رسیده، مشکلات زیادی ایجاد کرده است. بر اساس این استفساریه، بیمه‌شده‌ای که حتی یک ماه در کارگاه مشمول قانون سخت و زیان آور کار کرده باشد، درخواست می‌دهد تا این یک ماه، برایش یک ماه و نیم سابقه بیمه‌پردازی محسوب شود! در حالی که قانون می‌گوید تقاضای باید ۲۰ سال متوالی یا ۲۵ سال متناوب در مشاغل سخت و زیان آور اشتغال داشته باشد تا بدون شرط سنی بتواند بازنشسته شود. توجه باید داشت که حدود هزار میلیارد تومان از ۴ هزار میلیارد تومانی که هر ماه از سوی سازمان تامین اجتماعی به عنوان مستمری پرداخت می‌شود، مربوط به بازنشستگان مشاغل سخت و زیان آور است که این نسبت منطقی نیست و ادامه این روند، هم برای سازمان تامین اجتماعی خطرناک است و هم برای کارفرمایان و کارگران. این قانون باید اصلاح شود. من فکر می‌کنم هم‌اکنون زمینه و بستر مناسبی برای اصلاح آن در جامعه در بین تشکلهای کارگری و کارفرمایی وجود دارد و می‌توان با استفاده از حمایت و کمک تشکلهای کارفرمایی و کارگری، این قانون و سایر مقرراتی را که نیاز به اصلاح دارد، در مجلس طرح کرد. موضوع دیگر، اصلاح بسیار ضروری قانون بیمه بیکاری است. اگر قوانین تامین اجتماعی کشورهای دیگر را مطالعه کنید، می‌بینید که مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری در کشورهای دیگر، به‌طور متوسط یک تا حداکثر ۱۲ ماه است و در هیچ کشوری ۵۰ ماه نیست. در حال حاضر، ما عملاً به نیروی کار می‌گوییم تو بیکار شو، ما ۵۰ ماه به تو مقرری بیکاری پرداخت می‌کنیم! کارفرمایان به تمایل برخی از نیروهای خود برای دریافت بیمه بیکاری اذعان دارند. مقرری‌بگیران بیمه بیکاری، معمولاً یا به مشاغل کاذب مانند دستفروشی یا مسافرکشی روی می‌آورند یا جای نیروهای جوان را در مشاغل دیگر اشغال می‌کنند. از طرف دیگر، در کشور ما ۸۰ تا ۸۵ درصد حقوق زمان اشتغال به عنوان مقرری بیکاری پرداخت می‌شود ولی در کشورهای دیگر این مقرری خیلی کمتر است، در نتیجه نیروی کار آنها، اصلاً تمایلی به استفاده از این مقرری ندارد. عده‌ای هم بر اساس ماده ۱۴۸ قانون کار ادعا می‌کنند زمانی در کارگاهی اشتغال داشته‌اند و نهایتاً به هر نحوی از مراجع قانونی، رای

ادامه در صفحه ۹

■ آیا مسئولان استانی از این آمار و ارقام مطلع هستند؟ رابطه تامین اجتماعی استان با استانداری و دستگاه‌های اجرایی استان و نیز شرکای اجتماعی چگونه است؟

مقامات استانی خصوصاً شخص استاندار، کاملاً در جریان مسائل و مشکلات تامین اجتماعی استان است و با توجه به نظام آماري قوي موجود در تامین اجتماعی در خصوص تعداد بیمه‌پردازان، آمار افزایش و کاهش اشتغال استان را هم از این اداره کل دریافت می‌کند. ما نه تنها با استانداری، فرمانداری، نمایندگان مجلس و سایر مقامات استانی که با تشکلهای بخش خصوصی و نهادهای دولتی استان هم تعامل و همکاری خوبی داریم بلکه با اتاق بازرگانی، خانه صنعت و معدن، انجمن عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی استان و تشکلهای مختلف کارگری و کارفرمایی استان نیز هماهنگی و همکاری بسیار خوبی داریم و جلسات هم‌اندیشی مشترک برگزار می‌کنیم؛ هرچند در زمینه اجرای درست برخی قوانین با برخی دستگاه‌های اجرایی استان اختلاف‌نظرهای جدی هم داریم.